

RODZINA	OSOBY STARSZE	OSOBY DOTKNIĘTE I ZAGROŻONE NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI	OSOBY ZAGROŻONE WYKLUCZENIEM SPOŁECZNYM	WSPÓLNOTA LOKALNA
<p>Cel strategiczny: Skuteczny system wsparcia dziecka i rodziny.</p>	<p>Cel strategiczny: Polityka społeczna wobec starości i osób starszych.</p>	<p>Cel strategiczny: Polityka społeczna wobec osób dotkniętych oraz zagrożonych niepełnosprawnościami oraz ich rodzin.</p>	<p>Cel strategiczny: Wsparcie osób zagrożonych oraz dotkniętych marginalizacją i wykluczeniem społecznym.</p>	<p>Cel strategiczny: Wzmacnianie atrakcyjności osadniczej gminy.</p>
<p>Cele operacyjne:</p> <p>1.1 Wsparcie rodzin oraz efektywne przeciwdziałanie i zwalczanie kryzysów w rodzinie. 1.2 Rozwój zintegrowanego systemu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.</p>	<p>Cele operacyjne:</p> <p>2.1 Doskonalenie usług dla osób starszych i wsparcie ich opiekunów. 2.2 Aktywizacja zawodowa, społeczno-kulturalna i obywatelska oraz rekreacyjno-sportowa osób starszych.</p>	<p>Cele operacyjne:</p> <p>3.1 Wspieranie osób i rodzin w zakresie skutecznej walki z chorobą. 3.2 Wspomaganie, aktywizacja i integracja osób oraz rodzin dotkniętych oraz zagrożonych niepełnosprawnościami.</p>	<p>Cele operacyjne:</p> <p>4.1 Aktywizacja ekonomiczna i reintegracja osób bezrobotnych. 4.2 Efektywna polityka włączenia społecznego.</p>	<p>Cele operacyjne:</p> <p>5.1 Integrująca i rozwijająca oferta spędzania czasu wolnego na terenie gminy. 5.2 Efektywna edukacja i wychowanie. 5.3 Bezpieczeństwo, zdrowie i komfort życia mieszkańców.</p>
WSPÓŁPRACA INSTYTUCJONALNA				
<p>Cel strategiczny: Partnerska współpraca w obszarze polityki społecznej</p>				
<p>6.1 Profesjonalizacja pomocy społecznej. 6.2 Rozwój i integracja działań podmiotów społecznych, pozarządowych i publicznych.</p>				

1.1 Wsparcie rodzin oraz efektywne przeciwdziałanie i zwalczanie kryzysów w rodzinie.

- Przyrost naturalny w przeliczeniu na 1 tys. ludności – dane Urzędu Miejskiego w Chrzanowie i/lub BDL GUS;
- Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym - dane Urzędu Miejskiego w Chrzanowie i/lub BDL GUS;
- Liczba rodzin objętych pracą socjalną - dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Chrzanowie;
- Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny - dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Chrzanowie;
- Liczba rodzin objętych pomocą społeczną – dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Chrzanowie;
- Liczba dzieci w placówkach wsparcia dziennego – dane Centrum Usług Socjalnych;
- Liczba rodzin objętych procedurą Niebieskiej Karty – dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Chrzanowie.

Strategia postępowania

Gmina Chrzanów wyludnia się, co jest trendem niekorzystnym na tle całego regionu. Przyczyną spadku liczby ludności gminy jest zarówno ujemny przyrost naturalny, jak i ujemne saldo migracji. Społeczność lokalna starzeje się w dużym tempie. Odsetek osób w wieku poprodukcyjnym w gminie Chrzanów jest znacznie większy niż przeciętna dla województwa. Powoduje to zaburzenie warunków dla stabilnego i zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego gminy.

Naturalnym kierunkiem działania jest zatem wzmocnienie polityki prorodzinnej na terenie gminy. Strategia postępowania ukierunkowana jest na zapewnienie rodzinie odpowiednich warunków do powstania, godnego życia oraz rozwoju. To właśnie rodzina, jako podstawowa jednostka społeczna, zapewnia zastępowalność pokoleń oraz stanowi o szansach i możliwościach rozwojowych gminy.

Wsparcie rodzin oraz efektywne przeciwdziałanie i zwalczanie kryzysów w rodzinie to przede wszystkim tworzenie warunków do trwania i pełnego rozwoju rodzin, wspomaganie ich we wszystkich fazach tego rozwoju, profilaktyka uprzedzająca, wczesne wykrywanie problemów i zagrożeń, niwelowanie objawów dysfunkcji na pierwszym etapie ich powstawania, w momencie pojawienia się pierwszych symptomów sytuacji problemowych, wczesne wspomaganie potrzebujących osób i rodzin., efektywna pomoc, udzielana w sposób racjonalny i adekwatny do zdiagnozowanych problemów i potrzeb.

Dla osiągnięcia niniejszego celu zaplanowano szereg działań, w tym przedsięwzięcia z zakresu promocji, profilaktyki i edukacji na rzecz rodziny, zintensyfikowanie i rozwój pracy socjalnej oraz asystentury rodzin, pomoc finansową i rzeczową dla potrzebujących rodzin, kompleksowe wsparcie osób i rodzin w kryzysie, pomoc w opiece i wychowaniu dzieci z rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz wsparcia i ochrony pokrzywdzonych, a także zwiększenie dostępności oferty czasu wolnego dla rodzin, w szczególności wielodzietnych.

Kluczowe zadania i projekty	Realizacja/koordynacja	Podmioty zaangażowane/partnerzy
1.1.1 Podejmowanie działań promocyjnych, profilaktycznych i edukacyjnych na rzecz właściwych relacji rodzinnych (kampanie społeczne, wydarzenia kulturalno-oświatowe, edukacja młodzieży, wzmacnianie kompetencji opiekuńczych i wychowawczych rodziców i opiekunów, współpraca szkół i placówek oświatowych oraz instytucji polityki społecznej).	Szkoly i placowki oswiatowe, Organizacje pozarządowe, Kościoły i związki wyznaniowe	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Powiatowy Ośrodek Wsparcia Dziecka i Rodziny, Ośrodek Pomocy Społecznej i inne instytucje polityki społecznej, Instytucje kultury, Rodzice, rady rodziców, Media
1.1.2 Zintensyfikowanie i rozwój pracy socjalnej oraz asystentury rodzin ze szczególnym uwzględnieniem dzieci ze środowisk niewydolnych wychowawczo oraz rodzin i dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej.	Ośrodek Pomocy Społecznej	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie i inne instytucje polityki społecznej
1.1.3 Pomoc finansowa i rzeczowa dla rodzin pozostających w trudnej sytuacji ekonomicznej realizowana przez Ośrodek Pomocy Społecznej z systemu pomocy społecznej i świadczeń rodzinnych oraz pomocy osobom uprawnionym do alimentów, w tym realizacja programu dożywiania dzieci i osób niesamodzielných.	Ośrodek Pomocy Społecznej	Szkoly i placowki oswiatowe, Organizacje pozarządowe, Kościoły i związki wyznaniowe, Komornik
1.1.4 Zapewnienie miejsc w placówkach wsparcia dziennego.	Centrum Usług Socjalnych, Świetlica Środowiskowa i Świetlica Terapeutyczna	Szkoly i placowki oswiatowe, Organizacje pozarządowe, Kościoły i związki wyznaniowe,
1.1.5 Wdrożenie Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie, w tym prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych, udzielanie profesjonalnej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie, ciągłe podnoszenie kompetencji służb zajmujących się problematyką przemocy w rodzinie.	Ośrodek Pomocy Społecznej	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna, Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej i inne instytucje polityki społecznej, Szkoly i placowki oswiatowe, Organizacje pozarządowe, Kościoły i związki wyznaniowe, Policja, sądy, prokuratura, Placówki ochrony zdrowia, Zespół Interdyscyplinarny i grupy robocze

1.1.6	Doskonalenie współdziałania służb odpowiedzialnych za przeciwdziałanie i zwalczanie dysfunkcji w rodzinie, w tym przemocy.	Ośrodek Pomocy Społecznej	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna, Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej i inne instytucje polityki społecznej, Szkoły i placówki oświatowe, Organizacje pozarządowe, Kościoły i związki wyznaniowe, Policja, sądy, prokuratura, Placówki ochrony zdrowia, Zespół Interdyscyplinarny i grupy robocze
1.1.7	Pomoc psychologiczna, terapeutyczna, rehabilitacyjna oraz inne formy wsparcia dla osób i rodzin w kryzysie.	Ośrodek Pomocy Społecznej	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna, Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej i inne instytucje polityki społecznej, Szkoły i placówki oświatowe, Organizacje pozarządowe, Zakład Lecznictwa Ambulatoryjnego Poradnia Leczenia Uzależnień i inne placówki ochrony zdrowia
1.1.8	Tworzenie warunków do powstawania i działania grup wsparcia dla różnych odbiorców, według zdiagnozowanych potrzeb, w tym np. dla rodzin w których żyją osoby z niepełnosprawnościami czy niesamodzielne osoby starsze.	Ośrodek Pomocy Społecznej	Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna, instytucje polityki społecznej, Organizacje pozarządowe, Kościoły i związki wyznaniowe
1.1.9	Organizacja, wspieranie i promocja imprez dedykowanych całym rodzinom.	Miejski Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji i inne instytucje kultury	Urząd Miejski, Szkoły i placówki oświatowe, Organizacje pozarządowe, Kluby i organizacje sportowe, Kościoły i związki wyznaniowe, Podmioty prywatne, Agencje artystyczne, Twórcy, artyści, zespoły, Media

1.1.10	Udział w programie Karta Dużej Rodziny.	Ośrodek Pomocy Społecznej	<p>Administracja rządowa, Urząd Miejski, Miejski Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji i inne instytucje kultury, Kluby i organizacje sportowe, Organizacje pozarządowe, Podmioty prywatne</p>
1.1.11	Opracowywanie i wdrażanie gminnego programu wspierania rodziny.	Ośrodek Pomocy Społecznej	<p>Centrum Usług Socjalnych i inne instytucje polityki społecznej, Szkoły i placówki oświatowe, Organizacje pozarządowe, Kościoły i związki wyznaniowe,</p>

1.2 Rozwój zintegrowanego systemu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.

- Liczba inicjatyw edukacyjnych, akcji i wydarzeń z zakresu uświadamiania zagrożeń związanych z uzależnieniami – dane szkół i placówek oświatowych, instytucji kultury, organizacji pozarządowych oraz innych zaangażowanych podmiotów;
- Liczba osób/rodzin korzystających ze wsparcia w związku z przeciwdziałaniem alkoholizmowi i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, a także innych uzależnień - dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Chrzanowie, dane Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zakładu Lecznictwa Ambulatoryjnego Poradni Leczenia Uzależnień i innych placówek ochrony zdrowia.

Strategia postępowania

Alkoholizm, narkomania, nikotynizm, używanie substancji psychoaktywnych, niejednokrotnie towarzysząca im przemoc w rodzinie, stanowią poważne zagrożenie dla życia społecznego mieszkańców, w tym dzieci i młodzieży. Młodzi ludzie, szczególnie u progu dorastania, są szczególnie narażeni na uzależnienie - podejmują wiele różnorodnych, niekiedy zupełnie nowych dla nich zachowań, często szkodliwych dla ich zdrowia. Nie są oni do końca świadomi negatywnych konsekwencji swojego postępowania. Użytki mają negatywny wpływ na zdrowie fizyczne i psychiczne zarówno pojedynczych osób, jak i całych rodzin. Konsekwencje uzależnienia dotyczą nie tylko osób pijących czy zażywających inne środki, ale także ich bliskich oraz wpływają na całą populację, powodując wiele szkód społecznych (np. zakłócenia porządku, wypadki, rozboje, przemoc, ubóstwo, bezrobocie czy bezdomność).

W związku z powyższym, strategia postępowania uwzględnia zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, realizowane w ramach szerokiej współpracy instytucji publicznych, organizacji pozarządowych oraz innych podmiotów. Główna aktywność obejmuje: prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, działania lecznicze, rehabilitacyjne i terapeutyczne, służące wyciągnięciu z nałogu osób już uzależnionych, wsparcie rodzin i osób współuzależnionych, czy mieszkających z osobami uzależnionymi, rozwijanie mechanizmów współpracy między podmiotami zajmującymi się uzależnieniami. W zamierzeniu ma to doprowadzić do zminimalizowania problemu uzależnień, w szczególności wśród dzieci i młodzieży, oraz ograniczenia szkód zdrowotnych i zaburzeń życia rodzinnego, wynikających z używania alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych.

Kluczowe zadania i projekty	Realizacja/koordynacja	Podmioty zaangażowane/partnerzy
1.2.1 Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów społecznych wśród mieszkańców gminy.	Szkoly i placowki oswiatowe, Organizacje pozarządowe, Kościoły i związki wyznaniowe	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodek Pomocy Społecznej i inne instytucje polityki społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Instytucje kultury, Media

1.2.2	Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Narkotykowych i innych uzależnień w Gminie Chrzanów, zgodnie z corocznie aktualizowaną diagnozą problemów i potrzeb oraz wynikającymi z niej celami i kierunkami interwencji.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Ośrodek Pomocy Społecznej	Centrum Usług Socjalnych, Świetlica Środowiskowa i Świetlica Terapeutyczna oraz inne instytucje pomocy społecznej, Organizacje pozarządowe Placówki ochrony zdrowia
1.2.3	Współpraca ze szkołami i placówkami oświatowymi w zakresie realizacji programów i warsztatów profilaktycznych, dostosowywanych do konkretnych potrzeb i problemów danej instytucji (w powiązaniu ze szkolnymi programami profilaktyki). Realizacja kampanii profilaktycznych.	Ośrodek Pomocy Społecznej, Szkoły i placówki oświatowe	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Organizacje pozarządowe, Placówki ochrony zdrowia, Media
1.2.4	Pomoc terapeutyczna, rehabilitacyjna i inna dla osób uzależnionych i współuzależnionych, w tym dalsze prowadzenie grup terapeutycznych w Ośrodku Pomocy Społecznej.	Ośrodek Pomocy Społecznej	Instytucje polityki społecznej, Organizacje pozarządowe, Kościoły i związki wyznaniowe, Zakład Lecznictwa Ambulatoryjnego Poradnia Leczenia Uzależnień i inne placówki ochrony zdrowia

CEL OPERACYJNY

Proponowane mierniki realizacji celu:

2.1 Doskonalenie usług dla osób starszych i wsparcie ich opiekunów.

- Liczba rodzin objętych wsparciem szkoleniowym i doradczym w procesie opieki domowej - dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Chrzanowie;
- Liczba wolontariuszy, działających na rzecz osób starszych – dane organizacji pozarządowych oraz szkół i placówek oświatowych;
- Liczba osób korzystających z usług Centrum Usług Socjalnych – dane Centrum Usług Socjalnych w Chrzanowie.

Strategia postępowania

Dane oraz prognozy demograficzne dla gminy Chrzanów (jak i dla całego powiatu chrzanowskiego i subregionu Małopolski Zachodniej) jednoznacznie wskazują na proces starzenia się społeczeństwa. Znacząco i szybko wzrasta udział osób w wieku poprodukcyjnym w strukturze społeczności lokalnej, co wiąże się ze zwiększonym popytem na różnorodne usługi i świadczenia związane z potrzebami osób starszych, u których zwiększa się prawdopodobieństwo wystąpienia chorób i niepełnosprawności. Dochodzą do tego zmiany cywilizacyjne, wydłużenie czasu pracy osób czynnych zawodowo, zwiększenie mobilności w poszukiwaniu satysfakcjonującej pracy i inne – co dodatkowo ogranicza rodzinom możliwości stałej opieki nad osobami starszymi, w tym o specjalnych potrzebach.

Obecnie, na szczeblu krajowym, coraz częściej dyskutowane są pomysły systemowych rozwiązań w postaci przygotowywania profesjonalnej opieki domowej nad osobami zależnymi oraz umożliwienia tym opiekunom normalnego funkcjonowania (brak możliwości wykonywania pracy zawodowej w przypadku opieki stałej). Idee te podyktowane są dobrymi wzorcami (fachowa opieka nad osobą zależną przez członka rodziny w sposób stały jako jedna z najlepszych form opieki), ale również świadomością niewystarczającej liczby miejsc w profesjonalnych placówkach tego typu. Działania z tego zakresu dla rodzin opiekujących się osobami starszymi i zależnymi wydają się być bardzo potrzebne, a organizacja takich fachowych opiekunów rodzinnych może być realizowana zarówno przez samorząd, jak i organizacje pozarządowe, w tym senioralne – bardzo często przy wykorzystaniu środków zewnętrznych. Bardzo ważnym zadaniem, towarzyszącym temu zagadnieniu, jest również organizowanie stałego wsparcia wolontarystycznego dla osób potrzebujących – np. samotnych, niemobilnych, chorych – u których nie ma możliwości zaangażowania opiekuna z grona rodziny.

Z drugiej strony, cel przewiduje rozwój całodobowych i dziennych form wsparcia dla osób starszych i niepełnosprawnych (nowe placówki, zwiększenie dostępności miejsc), w tym również w wyniku działań sektora prywatnego i pozarządowego. Działania te muszą być dokładnie diagnozowane pod kątem zapotrzebowania obecnego i perspektywicznego, choć wydaje się, iż liczba osób/rodzin poszukujących takich rozwiązań opieki nad osobami zależnymi stale rośnie.

Ponadto w ramach niniejszego celu operacyjnego przewidziane jest doskonalenie usług opiekuńczych (w tym specjalistycznych) świadczonych przez Centrum Usług Socjalnych wobec osób potrzebujących takiego wsparcia. Możliwy jest również udział w regionalnych i szerszych projektach telemedycznych i tele-opiekuńczych, realizowanych przez samorząd regionalny lub ogólnokrajowe organizacje pozarządowe.

Za istotne działania dla osób starszych, w tym chorych i niepełnosprawnych, uznano również zwiększenie dostępu do diagnostyki, leczenia i rehabilitacji (rozwój usług specjalistycznych, opiekuńczych, pielęgnacyjnych i medycznych), a także promocję zdrowia, czy też ułatwianie ich samodzielności, choćby poprzez dostosowywanie miejsc zamieszkania do ich specyficznych potrzeb.

Za zdecydowanie niewystarczający uznano dostęp do usług lekarzy psychiatrów, szczególnie w przypadkach domowych.

Kluczowe zadania i projekty	Realizacja/koordynacja	Podmioty zaangażowane/partnerzy
<p>2.1.1 Działania na rzecz wydłużenia przebywania seniorów w środowisku rodzinnym, w tym m.in.: szkoleniowe i doradcze wsparcie rodzin w procesie opieki domowej oraz czasowe odciążenie rodzin w obowiązkach sprawowania opieki nad osobą starszą (np. weekendy lub godzinowa opieka w miejscu zamieszkania bądź w placówce opieki), szczególnie w przypadku współwystępowania niepełnosprawności.</p>	<p>Ośrodek Pomocy Społecznej, Organizacje pozarządowe, Organizacje senioralne</p>	<p>Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie i inne instytucje polityki społecznej, Podmioty szkoleniowe i doradcze, Kościoły i związki wyznaniowe, Placówki ochrony zdrowia</p>
<p>2.1.2 Promocja wolontariatu, aktywizacja rodziny i środowiska sąsiedzkiego w zaspokojeniu niezbędnych potrzeb życiowych osób starszych i niesamodzielných oraz niepełnosprawnych.</p>	<p>Szkoły i placówki oświatowe, Organizacje pozarządowe, Kościoły i związki wyznaniowe</p>	<p>Ośrodek Pomocy Społecznej i inne instytucje polityki społecznej, Instytucje kultury, Placówki ochrony zdrowia, Media</p>
<p>2.1.3 Doskonalenie i rozwijanie systemu świadczenia usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych w oparciu o Centrum Usług Socjalnych.</p>	<p>Centrum Usług Socjalnych</p>	<p>Ośrodek Pomocy Społecznej i inne instytucje polityki społecznej, Placówki ochrony zdrowia</p>
<p>2.1.4 Zmniejszenie skali zależności niesamodzielných osób starszych od innych poprzez ułatwienie dostępu do usług wzmacniających samodzielność oraz dostosowanie środowiska zamieszkania do możliwości funkcjonalnych tych osób.</p>	<p>Centrum Usług Socjalnych, Spółdzielnie mieszkaniowe, Wspólnoty mieszkańców, Miejski Zarząd Zasobów Komunalnych</p>	<p>Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Organizacje pozarządowe i senioralne, Grupy wolontarystyczne (np. szkolne), Kościoły i związki wyznaniowe</p>
<p>2.1.5 Udział w programach i projektach Województwa Małopolskiego o charakterze tele-medycznym (np. Tele-Anioł).</p>	<p>Ośrodek Pomocy Społecznej, Beneficjenci pomocy społecznej, Seniorzy, osoby niesamodzielne</p>	<p>Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Caritas Diecezji Kieleckiej i Stowarzyszenie Europejski Instytut Rozwoju Regionalnego</p>
<p>2.1.6 Rozwijanie całodobowych i dziennych form wsparcia dla osób starszych i niepełnosprawnych, w tym poprzez współpracę z sektorem prywatnym i pozarządowym – zgodnie ze zdiagnozowanymi potrzebami.</p>	<p>Urząd Miejski, Podmioty prywatne, Organizacje pozarządowe</p>	<p>Ośrodek Pomocy Społecznej i inne instytucje polityki społecznej, Organizacje senioralne, Kościoły i związki wyznaniowe, Placówki ochrony zdrowia</p>

2.1.7	Profilaktyka chorób i promocja zdrowia, dedykowane osobom starszym i niepełnosprawnym.	Placówki ochrony zdrowia	Urząd Miejski, Ośrodek Pomocy Społecznej i inne instytucje polityki społecznej, Organizacje pozarządowe, Organizacje senioralne
2.1.8	Zwiększenie dostępu do diagnostyki, leczenia i rehabilitacji - rozwój usług specjalistycznych, opiekuńczych, pielęgnacyjnych i medycznych, dedykowanych osobom starszym i niepełnosprawnym.	Placówki ochrony zdrowia	Urząd Miejski, Ośrodek Pomocy Społecznej i inne instytucje polityki społecznej, Organizacje pozarządowe, Organizacje senioralne
2.1.9	Zwiększenie usług (interwencji) lekarzy psychiatrów w przypadkach domowych, gdzie istnieje zagrożenie życia i zdrowia.	Placówki ochrony zdrowia	Policja, Ośrodek Pomocy Społecznej i inne instytucje polityki społecznej, Miejski Zarząd Zasobów Komunalnych

2.2 Aktywizacja zawodowa, społeczno-kulturalna i obywatelska oraz rekreacyjno-sportowa osób starszych.

- Liczba zajęć dla seniorów, organizowanych przez instytucje kultury, oraz liczba ich uczestników – dane Miejskiego Ośrodka Kultury, Sportu i Rekreacji w Chrzanowie i innych instytucji kultury;
- Liczba zajęć dla seniorów, organizowanych przez organizacje pozarządowe, oraz liczba ich uczestników – dane organizacji pozarządowych (zbierane np. przy sprawozdaniach z realizacji działań finansowanych przy udziale środków budżetu gminy);
- Liczba projektów z zakresu animacji i integracji międzypokoleniowej, realizowanych we współpracy przedszkoli, szkół i placówek oświatowych, instytucji kultury oraz klubów i stowarzyszeń osób starszych – dane podmiotów zaangażowanych.

Strategia postępowania

Niniejszy cel operacyjny skupia zadania dążące do pełniejszego włączenia osób starszych w życie społeczności lokalnej, poprzez organizację oferty kulturalnej, rekreacyjno-sportowej, zawodowej i społeczno-obywatelskiej. Działania z tego zakresu są już realizowane na terenie gminy Chrzanów przez różne podmioty. Jednak w kontekście ciągłego wzrostu liczby osób w wieku poprodukcyjnym (a tym samym zapotrzebowania na tego typu usługi dla tej części społeczeństwa) należy zwiększać skalę oferty i odpowiednio ją różnicować.

Ważnym działaniem jest wspieranie przez samorząd kolejnych (nowych) inicjatyw prowadzących do samoorganizowania się seniorów w różne organizacje i grupy nieformalne, mimo iż na terenie gminy wiele podobnych podmiotów już aktywnie funkcjonuje. W ten sposób można realizować ofertę dla osób starszych (za pośrednictwem tych organizacji i grup nieformalnych) oraz budować pozytywne postrzeganie starości w społeczności lokalnej.

Istotnym zagadnieniem jest intensyfikacja współpracy międzypokoleniowej i „wykorzystanie” aktywnych osób starszych i organizacji ich skupiających przez szkoły i placówki oświatowe – na rzecz wspólnych akcji, projektów i cyklicznych/stałych przedsięwzięć. Podobne działania mają miejsce na terenie gminy, jednak wydaje się, że mogłyby być one bardziej rozbudowane, z korzyścią dla wszystkich grup społecznych.

Osobnym zagadnieniem jest aktywizacja zawodowa osób starszych, mających możliwości podejmowania pracy. Z jednej strony brakująca liczba rąk do pracy na subregionalnym rynku wydaje się być korzystna ku temu, jednak osoby starsze wciąż nie są dostatecznie zauważane przez lokalnych pracodawców.

Działania związane z ofertą kulturalną i edukacyjną dla osób starszych (imprezy, wykłady, zajęcia, itp.) są skutecznie realizowane zarówno przez MOKSiR, jak i organizacje senioralne (np. Uniwersytet III Wieku w Chrzanowie), jednak skala zainteresowania nimi przekracza często możliwości tych instytucji (lokalowe, finansowe, techniczne, itp.). Stąd zadania te należy intensyfikować również poprzez współpracę gminy w tym zakresie z innymi placówkami kultury, edukacyjnymi, czy senioralnymi. Podobnie ma się sytuacja w sferze oferty rekreacyjno-sportowej (rajdy, wycieczki, nordic walking, itp.) – często bardzo duże zainteresowanie odbiorców w stosunku do możliwości organizacyjnych.

Kluczowe zadania i projekty	Realizacja/koordynacja	Podmioty zaangażowane/partnerzy
2.2.1 Promocja i edukacja na rzecz budowania pozytywnego postrzegania starości w społeczeństwie (kampanie społeczne, wydarzenie kulturalno-oświatowe, edukacja młodzieży itp.).	Szkoły i placówki oświatowe, Organizacje pozarządowe, Organizacje senioralne	Ośrodek Pomocy Społecznej i inne Instytucje polityki społecznej, Instytucje kultury, Rodzice, rady rodziców, Media
2.2.2 Współpraca i wsparcie różnych form samoorganizowania się seniorów: organizacji i stowarzyszeń seniorów, emerytów i encistów, kombatantów, Uniwersytetu III Wieku itp.	Urząd Miejski	Ośrodek Pomocy Społecznej i inne instytucje polityki społecznej, Szkoły i placówki oświatowe, Instytucje kultury, Organizacje pozarządowe, Organizacje senioralne, Kościoły i związki wyznaniowe
2.2.3 Działania z zakresu animacji i integracji międzypokoleniowej, w tym m.in. realizacja wspólnych projektów we współpracy przedszkoli, szkół i placówek oświatowych, instytucji kultury oraz klubów i stowarzyszeń osób starszych.	Szkoły i placówki oświatowe, Instytucje kultury, Organizacje senioralne	Ośrodek Pomocy Społecznej i inne instytucje polityki społecznej, Organizacje pozarządowe
2.2.4 Działania na rzecz reintegracji i utrzymywania aktywności zawodowej osób starszych (przy uwzględnieniu ich możliwości psychofizycznych oraz sytuacji rodzinnej).	Powiatowy Urząd Pracy	Ośrodek Pomocy Społecznej i inne instytucje polityki społecznej, Organizacje pozarządowe, Organizacje senioralne Pracodawcy
2.2.5 Organizacja i promocja programów aktywizacji społeczno-kulturalnej i ruchowej osób starszych.	Miejski Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji, Kluby i organizacje sportowe, Organizacje senioralne, Placówki ochrony zdrowia	Ośrodek Pomocy Społecznej i inne instytucje polityki społecznej, Instytucje kultury, Szkoły i placówki oświatowe, Organizacje pozarządowe, Kościoły i związki wyznaniowe

2.2.6	Edukacja w starości – kształtowanie i promocja postaw związanych z uczeniem się przez całe życie oraz korzystaniem z kształcenia ustawicznego.	Organizacje senioralne, w tym Uniwersytet III Wieku w Chrzanowie, Miejski Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji	Szkoły i placówki oświatowe
-------	--	---	-----------------------------

3.1 Wspieranie osób i rodzin w zakresie skutecznej walki z chorobą.

- Liczba osób uzyskujących wsparcie z Ośrodka Pomocy Społecznej ze względu na przewlekłą chorobę lub niepełnosprawność – dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Chrzanowie;
- Liczba rodzin na terenie gminy wspieranych ze względu na przewlekłą chorobę lub niepełnosprawność w rodzinie – dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Chrzanowie;
- Liczba dzieci objętych wczesnym wspomaganie i kształceniem specjalnym – dane placówek edukacyjnych;
- Liczba dzieci objętych opieką poradni psychologiczno-pedagogicznych – dane poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym niepublicznych.

Strategia postępowania

Wczesne rozpoznanie dzieci zagrożonych chorobą i niepełnosprawnością bardzo często staje się kluczowe dla skutecznej terapii i leczenia. Stąd też w niniejszym celu operacyjnym zwracana jest uwaga na doskonalenie działań w zakresie wczesnej interwencji i rozpoznawania poszczególnych przypadków w żłobkach, przedszkolach i szkołach, a także innych instytucjach zajmujących się dziećmi na terenie gminy. Szczególna rola jest tu przypisywana nauczycielom i kierownictwu placówek oświatowych, jako osobom posiadającym stały kontakt z dziećmi.

Na terenie gminy brakuje ośrodka koordynacyjno-rehabilitacyjno-opiekuńczego dla dzieci, gdzie mogłyby być również usługi rehabilitacji ruchowej oraz terapii integracji sensorycznej. Obecnie znaczna część tych usług jest realizowana dla dzieci z powiatu chrzanowskiego w powiatach sąsiednich.

Jako ważne potrzeby uznano również usługi psychiatry i neurologa dziecięcego, które aktualnie realizowane są na zasadzie porozumień w miejscowościach poza powiatem chrzanowskim.

Kluczowe zadania i projekty		Realizacja/koordynacja	Podmioty zaangażowane/partnerzy
3.1.1	Doskonalenie procesu wczesnej interwencji, rozpoznawania i leczenia dzieci chorych, niepełnosprawnych oraz zagrożonych chorobą i niepełnosprawnością.	Żłobki, przedszkola, szkoły i placówki oświatowe, Placówki ochrony zdrowia,	Urząd Miejski, Ośrodek Pomocy Społecznej i inne instytucje polityki społecznej, Organizacje pozarządowe
3.1.2	Rozwój usług rehabilitacji ruchowej dla dzieci oraz terapii integracji sensorycznej na terenie gminy.	Placówki ochrony zdrowia, Urząd Miejski	Placówki edukacyjne, Organizacje pozarządowe
3.1.3	Utworzenie ośrodka koordynacyjno-rehabilitacyjno-opiekuńczego ze szczególnym uwzględnieniem wczesnego wspomaganie rozwoju dzieci od momentu wykrycia przewlekłej choroby, niepełnosprawności lub zagrożenia chorobą i niepełnosprawnością.	Urząd Miejski	Placówki edukacyjne, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, niepubliczna poradnia psychologiczno-pedagogiczna Starostwo Powiatowe w Chrzanowie

3.1.4	Organizacja na terenie gminy usług psychiatry dziecięcego i neurologa dziecięcego.	Placówki ochrony zdrowia	Placówki edukacyjne, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, niepubliczna poradnia psychologiczno- pedagogiczna
3.1.5	Program promocji zdrowia psychicznego.	Szpital Powiatowy w Chrzanowie	Placówki edukacyjne, Organizacje pozarządowe, Kluby i organizacje sportowe, Media

3.2 Wspomaganie, aktywizacja i integracja osób oraz rodzin dotkniętych oraz zagrożonych niepełnosprawnościami.

- Liczba osób z niepełnosprawnościami, otrzymujących wsparcie z Ośrodka Pomocy Społecznej i jego jednostek – dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Chrzanowie;
- Liczba usług asystenckich realizowana na terenie gminy – dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Chrzanowie;
- Liczba bezrobotnych osób z niepełnosprawnościami, które podjęły pracę lub założyły działalność gospodarczą – dane Powiatowego Urzędu Pracy w Chrzanowie.

Strategia postępowania

Zadania zawarte w niniejszym celu operacyjnym realizują duże spektrum działań kierowanych do osób z niepełnosprawnościami na terenie gminy. Obejmują one zarówno pomoc bardzo wymierną i doraźną, realizowaną przez jednostki Centrum Usług Socjalnych (tj.: środowiskowy dom samopomocy, warsztaty terapii zajęciowej, świetlice terapeutyczne), jak i działania dotyczące kształtowania wrażliwości społecznej na potrzeby osób z niepełnosprawnościami.

Do działań wymiernych i ważnych dla tej grupy społecznej należy zabezpieczenie mieszkań treningowych, chronionych i wspomaganych. Infrastruktura ta występuje na terenie gminy, jednak w miarę możliwości zasób ten należy powiększać, gdyż rośnie również zapotrzebowanie na tego typu usługi.

Podobnie jak w przypadku osób starszych i chorych, potrzebny jest rozwój i popularyzacja usług asystenckich oraz przerwy regeneracyjnej dla rodzin i opiekunów niepełnosprawnych osób zależnych, pomoc odciążeniowa, organizacja grup wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami i ich opiekunów. Również i dla tej grupy społecznej potrzebne są działania w zakresie aktywizacji zawodowej, w tym zakładania własnej działalności gospodarczej (działania te przeznaczone są oczywiście dla osób, którym stopień niepełnosprawności umożliwia podejmowanie określonej pracy lub działalności gospodarczej). Wydaje się, że głównym problemem w tej sferze jest niski odzew (lub niewystarczający poziom wiedzy) pracodawców w zakresie tworzenia chronionych miejsc pracy i zatrudniania osób z niepełnosprawnościami. Swoistym rodzajem aktywizacji społeczno-zawodowej dla osób z niepełnosprawnościami mogą być podmioty ekonomii społecznej (jak np. spółdzielnie socjalne), zakładane najczęściej przez organizacje pozarządowe lub tworzone i wspierane w ramach projektów. Na terenie subregionu Małopolski Zachodniej, w tym w samym Chrzanowie, funkcjonują podmioty animujące i świadczące wsparcie dla potencjalnych spółdzielni socjalnych.

Osobnym zagadnieniem jest kontynuacja i intensyfikacja organizacji różnorodnych wydarzeń kulturalnych, rekreacyjnych, edukacyjnych, sportowych dla osób z niepełnosprawnościami. Jest to doskonała forma integracji tych osób z innymi grupami społecznymi.

Zwrócono również uwagę na likwidację barier architektonicznych w mieszkaniach osób niepełnosprawnych, w obiektach użyteczności publicznej oraz w przestrzeniach publicznych. Mimo, iż w tym zakresie w ostatnich latach wiele zrobiono, to wciąż można znaleźć przykłady barier architektonicznych.

Kluczowe zadania i projekty	Realizacja/koordynacja	Podmioty zaangażowane/partnerzy
3.2.1 Podnoszenie świadomości społecznej odnośnie osób z niepełnosprawnością - działania edukacyjne i promocyjne, mające na celu przełamywanie barier mentalnych, kreowanie właściwych postaw społecznych wobec niepełnosprawności.	Szkoły i placówki oświatowe, Organizacje pozarządowe	Urząd Miejski, Ośrodek Pomocy Społecznej i inne instytucje polityki społecznej, Instytucje kultury, Kluby i organizacje sportowe, Media
3.2.2 Rozwijanie i doskonalenie systemu pomocy osobom z niepełnosprawnościami m.in. przez działania: środowiskowego domu samopomocy, warsztatów terapii zajęciowej, świetlic terapeutycznych, zarówno dla dorosłych, jak i dzieci oraz młodzieży.	Centrum Usług Socjalnych, Organizacje pozarządowe, Dom pomocy społecznej	Starostwo Powiatowe w Chrzanowie, Ośrodek Pomocy Społecznej i inne instytucje polityki społecznej
3.2.3 Utworzenie gminnego środowiskowego domu samopomocy.	Urząd Miejski	Centrum Usług Socjalnych
3.2.4 Zabezpieczenie mieszkań treningowych, chronionych i wspomaganych dla osób z różnymi niepełnosprawnościami.	Urząd Miejski	Dom pomocy społecznej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
3.2.5 Pomoc osobom z niepełnosprawnościami w indywidualnym funkcjonowaniu (opieka stała i doraźna, rehabilitacja itp.).	Ośrodek Pomocy Społecznej	Centrum Usług Socjalnych, Organizacje pozarządowe
3.2.6 Zabezpieczenie miejsc wytchnieniowych na terenie gminy, rozwój i popularyzacja usług asystenckich i przerwy regeneracyjnej dla rodzin i opiekunów niepełnosprawnych osób zależnych, pomoc odciążeniowa, grupy wsparcia dla osób niepełnosprawnych i ich opiekunów, itp.	Rada Miejska, Ośrodek Pomocy Społecznej Organizacje pozarządowe	Instytucje polityki społecznej, Instytucje kultury, Kluby i organizacje sportowe, Kościoły i związki wyznaniowe, Media
3.2.7 Działania mające na celu zwiększanie aktywności osób niepełnosprawnych na rynku pracy - wspieranie realizacji zawodowej w miejscach pracy chronionej oraz na otwartym rynku pracy, także w formie prowadzenia własnej działalności gospodarczej.	Powiatowy Urząd Pracy	Ośrodek Pomocy Społecznej i inne instytucje polityki społecznej, Organizacje pozarządowe, Młodzieżowe Centrum Kariery (OHP)

3.2.8	Rozwijanie spółdzielczości socjalnej na rzecz osób z niepełnosprawnością oraz ich rodzin, rodziców i opiekunów dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności.	Ośrodki Wsparcia Ekonomii Społecznej	Powiatowy Urząd Pracy
3.2.9	Organizacja różnych form imprez kulturalnych i rekreacyjnych, w których mogą uczestniczyć osoby niepełnosprawne.	Miejski Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji, Kluby i organizacje sportowe, Organizacje pozarządowe	Ośrodek Pomocy Społecznej i inne instytucje polityki społecznej, Instytucje kultury, Szkoły i placówki oświatowe, Kościoły i związki wyznaniowe
3.2.10	Likwidacja barier architektonicznych, pozwalająca na korzystanie z przestrzeni i obiektów przez wszystkich, w tym osoby niepełnosprawne, starsze, rodziny z małymi dziećmi itd.	Urząd Miejski, zarządcy obiektów i dróg	Organizacje pozarządowe

CEL OPERACYJNY	Proponowane mierniki realizacji celu:
<p>4.1 Aktywizacja ekonomiczna i reintegracja osób bezrobotnych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w gminie oraz udział osób bezrobotnych w liczbie osób w wieku produkcyjnym – dane Powiatowego Urzędu Pracy w Chrzanowie i/lub BDL GUS; • Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa i/lub bezrobocia – dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Chrzanowie; • Liczba zarejestrowanych długotrwale bezrobotnych w gminie – dane Powiatowego Urzędu Pracy w Chrzanowie; • Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w wieku 50+ w gminie – dane Powiatowego Urzędu Pracy w Chrzanowie; • Liczba zarejestrowanych bezrobotnych z niepełnosprawnościami – dane Powiatowego Urzędu Pracy w Chrzanowie.
<p>Strategia postępowania</p> <p><i>Sytuacja na polskim rynku pracy jest coraz lepsza. Bezrobocie spada, rosną natomiast płace. Eksperti twierdzą, że obecnie można mówić o rynku pracownika w Polsce, ale nie na wszystkich stanowiskach. Tendencje te w pewnym zakresie obecne są również w gminie Chrzanów. Od 2013 roku maleje liczba bezrobotnych zarejestrowanych. Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Chrzanowie liczba bezrobotnych w styczniu 2018 roku wynosiła 1518 osób, czyli o około 41% mniej niż w styczniu 2012 roku. Zwraca uwagę wyraźnie malejąca liczba bezrobotnych osób młodych (do 25 roku życia) - spadek o około 70% w tym samym okresie. Bezrobocie wśród młodych nie stanowi już zatem kluczowego problemu, jak było to jeszcze kilka lat temu. Największym wyzwaniem jest aktywizacja grupy osób długotrwale bezrobotnych, którzy stanowią najliczniejszą kategorię wśród wyróżnianych w statystyce Powiatowego Urzędu Pracy, niemobilnych czy z niepełnosprawnościami. Bezrobocie nadal pozostaje jednym z najczęstszych powodów przyznawania pomocy społecznej.</i></p> <p><i>Praca, dająca szansę samodzielności ekonomicznej, a w konsekwencji poczucie bezpieczeństwa, powinna stanowić podstawę funkcjonowania każdej rodziny. Kluczowym jest zatem stworzenie mieszkańcom warunków umożliwiających utrzymanie się z własnej pracy.</i></p> <p><i>Strategia postępowania uwzględnia różnorodne programy promocji i wsparcia przedsiębiorczości oraz aktywizacji zawodowej – jako najbardziej efektywne i skuteczne formy pomocy rodzinom, w szczególności pozostającym w trudnej sytuacji materialnej. Będą one realizowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Chrzanowie (we współpracy z gminą, instytucjami polityki społecznej, organizacjami pozarządowymi, pracodawcami itp.) - jako kluczowy podmiot działający na rzecz walki z bezrobociem, wspierania zatrudnienia i reintegracji osób bezrobotnych. Jednocześnie tym rodzinom, które własnym staraniem nie są w stanie sprostać sytuacji, będzie zapewniona pomoc w ramach systemu świadczeń społecznych.</i></p>	

Kluczowe zadania i projekty	Realizacja/koordynacja	Podmioty zaangażowane/partnerzy
<p>4.1.1 Współpraca instytucji polityki społecznej z Powiatowym Urzędem Pracy, instytucjami otoczenia biznesu oraz zrzeszeniami przedsiębiorców na rzecz promocji i wsparcia przedsiębiorczości wśród mieszkańców gminy, w szczególności tych, którzy pozostają bez zatrudnienia (projekty, warsztaty, szkolenia, dotacje itp.).</p>	<p>Powiatowy Urząd Pracy</p>	<p>Urząd Miejski, Ośrodek Pomocy Społecznej i inne instytucje polityki społecznej, Instytucje otoczenia biznesu, Zrzeszenie przedsiębiorców, Organizacje pozarządowe, Osoby bezrobotne, rozpoczynające działalność i przedsiębiorcy</p>
<p>4.1.2 Współpraca instytucji polityki społecznej z Powiatowym Urzędem Pracy i agencjami zatrudnienia oraz podmiotami szkolącymi w aktywizowaniu do pracy osób bezrobotnych, w szczególności osób długotrwale bezrobotnych, w wieku 50+, niepełnosprawnych, a także grupy dłużników alimentacyjnych, w tym także poprzez realizację prac społecznie użytecznych.</p>	<p>Powiatowy Urząd Pracy</p>	<p>Urząd Miejski, Ośrodek Pomocy Społecznej i inne instytucje polityki społecznej, Agencje zatrudnienia, Podmioty szkolące, Osoby bezrobotne</p>
<p>4.1.3 Integracja społeczna i aktywizacja zawodowa bezrobotnych będących podopiecznymi OPS – realizacja programu Aktywizacja i Integracja</p>	<p>Powiatowy Urząd Pracy</p>	<p>Ośrodek Pomocy Społecznej i inne instytucje polityki społecznej, Organizacje pozarządowe, Osoby bezrobotne</p>
<p>4.1.4 Wspieranie aktywizacji zawodowej opiekunów i członków rodzin opiekujących się osobą z niepełnosprawnością, osobą starszą i niesamodzielną.</p>	<p>Powiatowy Urząd Pracy, Ośrodek Pomocy Społecznej</p>	<p>Instytucje polityki społecznej, Organizacje pozarządowe, Osoby bezrobotne, Ochotnicze Hufce Pracy</p>

4.2 Efektywna polityka włączenia społecznego.

- Liczba podmiotów ekonomii społecznej, funkcjonujących na terenie gminy, oraz liczba ich członków - dane Urzędu Miejskiego w Chrzanowie;
- Liczba i powierzchnia mieszkań socjalnych, komunalnych i chronionych na terenie gminy – dane Urzędu Miejskiego w Chrzanowie i/lub Miejskiego Zarządu Zasobów Komunalnych;
- Liczba uczestników programu odpracowywania zaległości czynszowych oraz wartość odpracowanego zadłużenia – dane Miejskiego Zarządu Zasobów Komunalnych;
- Liczba miejsc dla bezdomnych z tereny gminy – dane Ośrodka Pomocy Społecznej i Centrum Usług Socjalnych;
- Liczba osób bezdomnych kierowanych rocznie do placówek zapewniających schronienie – dane Ośrodka Pomocy Społecznej i Centrum Usług Socjalnych.

Strategia postępowania

Spójność i integralność społeczna stanowi jeden z priorytetów rozwojowych gminy Chrzanów. Problemy społeczne mogą natomiast powodować niekorzystne zmiany we wspólnocie lokalnej. Stąd strategia postępowania zakłada zwiększenie efektywności polityki włączenia społecznego. Kluczowymi interesariuszami zaplanowanych interwencji są osoby i rodziny zagrożone lub dotknięte marginalizacją i wykluczeniem społecznym, w tym najuboższe oraz dotknięte bezdomnością.

Podstawowym założeniem lokalnej polityki włączenia społecznego jest podejmowanie działań w celu zmiany postaw osób w trudnej sytuacji z biernej na aktywną i zwiększenia ich odpowiedzialności za własne życie. Promowane i wspierane będą m.in. przedsięwzięcia ukierunkowane na rozwój podmiotów ekonomii społecznej na terenie gminy, np. spółdzielni socjalnych skupiających osoby z niepełnosprawnościami, długotrwale bezrobotne oraz inne zagrożone marginalizacją i wykluczeniem społecznym. Podmioty ekonomii społecznej realizują działalność o celach głównie społecznych, gdzie wypracowane zyski w założeniu są reinwestowane w te cele lub we wspólnotę/członków. Aktualnie funkcjonujący system wsparcia, m.in. Ośrodki Wspierania Ekonomii Społecznej we wszystkich subregionach Małopolski, dają szansę na to, że osoby znajdujące się w trudnej sytuacji w dużej mierze same będą potrafiły rozwiązać swoje problemy. Wsparcie realizowane będzie również m.in. poprzez zawieranie kontraktów socjalnych i realizację dedykowanych projektów. W kontekście potrzeb osób najuboższych oraz dotkniętych innymi problemami, zaplanowano rozwój infrastruktury mieszkań socjalnych, komunalnych i chronionych, z uwzględnieniem realizacji działań informacyjno-edukacyjnych i aktywizujących lokatorów. Zakłada się także rozwój programu odpracowywania zaległości czynszowych. Istotnymi beneficjentami pomocy będą również osoby bezdomne. W ostatnich latach liczba osób bezdomnych zmalała, na co mogła mieć wpływ poprawiająca się sytuacja na rynku pracy (eksmisja, wymeldowanie i konflikty rodzinne często związane są z problemem bezrobocia). Niemniej, ciągle dostrzegany jest poważny problem tych osób, które w bezdomności pozostają. W związku z czym, zaplanowano m.in. poszerzenie zakresu działań informacyjnych, terapeutycznych i aktywizacyjnych dla osób zagrożonych eksmisją i dotkniętych bezdomnością, a jednocześnie zabezpieczenie schronienia dla bezdomnych mężczyzn i kobiet, szczególnie w okresie zimowym.

Kluczowe zadania i projekty	Realizacja/koordynacja	Podmioty zaangażowane/partnerzy
4.2.1 Inicjowanie, promowanie i wspieranie działań zmierzających do powołania podmiotów ekonomii społecznej na terenie gminy.	Ośrodki Wspierania Ekonomii Społecznej	Powiatowy Urząd Pracy, Urząd Miejski, Ośrodek Pomocy Społecznej i inne instytucje polityki społecznej, Organizacje pozarządowe, Osoby bezrobotne, Media
4.2.2 Zabezpieczenie mieszkań socjalnych, komunalnych i chronionych.	Urząd Miejski, Miejski Zarząd Zasobów Komunalnych	Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Bank Gospodarstwa Krajowego, Ośrodek Pomocy Społecznej i inne instytucje polityki społecznej, Prywatni inwestorzy, przedsiębiorcy budowlani
4.2.3 Działania informacyjno-edukacyjne i aktywizujące lokatorów mieszkań socjalnych, w tym propagujące dbałość o stan, czystość i właściwe użytkowanie zajmowanej infrastruktury.	Miejski Zarząd Zasobów Komunalnych	Urząd Miejski, Ośrodek Pomocy Społecznej i inne instytucje polityki społecznej, Instytucje kultury, Organizacje pozarządowe, Kluby i organizacje sportowe, Media
4.2.4 Rozwój programu odpracowywania zaległości czynszowych.	Miejski Zarząd Zasobów Komunalnych	Urząd Miejski, Ośrodek Pomocy Społecznej i inne instytucje polityki społecznej, Najemcy lokali gminnych, jak i właściciele lokali, Wspólnoty mieszkaniowe

4.2.5	Poszerzenie zakresu działań informacyjnych, terapeutycznych i aktywizacyjnych dla osób zagrożonych eksmisją i dotkniętych bezdomnością.	Ośrodek Pomocy Społecznej, Centrum Usług Socjalnych	Powiatowy Urząd Pracy, Urząd Miejski, Instytucje polityki społecznej, Organizacje pozarządowe, Kościoły i związki wyznaniowe, Placówki ochrony zdrowia
4.2.6	Zabezpieczenie schronienia dla bezdomnych mężczyzn i kobiet, szczególnie w okresie zimowym.	Centrum Usług Socjalnych	Ośrodek Pomocy Społecznej i inne instytucje polityki społecznej, Sąsiednie samorzady (m.in. Jaworzno, Dąbrowa Górnicza), Organizacje pozarządowe, Kościoły i związki wyznaniowe, Policja

CEL OPERACYJNY	Proponowane mierniki realizacji celu:
<p>5.1 Integrująca i rozwijająca oferta spędzania czasu wolnego na terenie gminy.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba zrealizowanych wydarzeń - kulturalnych, artystycznych, rekreacyjnych, sportowych i turystycznych – dane Miejskiego Ośrodka Kultury, Sportu i Rekreacji w Chrzanowie i innych instytucji kultury, szkół i placówek oświatowych, organizacji pozarządowych, klubów i organizacji sportowych, PTTK; • Liczba uczestników zajęć dodatkowych prowadzonych w instytucjach kultury i placówkach edukacyjnych – dane Miejskiego Ośrodka Kultury, Sportu i Rekreacji w Chrzanowie oraz innych instytucji kultury, dane placówek edukacyjnych.
<p>Strategia postępowania</p> <p><i>Cel operacyjny dotyczący rozwoju i dostosowywania oferty spędzania czasu wolnego na terenie gminy służy realizacji wielu innych celów, które mają istotny wpływ na przyszły obraz wspólnoty lokalnej. Atrakcyjna i dostosowana do oczekiwań różnych grup odbiorców oferta spędzania czasu wolnego wpływa na jakość i standardy życia na terenie gminy. W dobie coraz sprawniejszej komunikacji z aglomeracjami tworzącymi największe rynki pracy, to właśnie warunki przyrodnicze, infrastruktura techniczna oraz oferta spędzania czasu wolnego (kulturalna, rekreacyjna, sportowa) stają się najważniejszymi motywatorami osadniczymi. W sytuacji całego subregionu Małopolski Zachodniej jest to ważna dziedzina, która będzie mieć istotny wpływ na procesy demograficzne i osadnicze. Ponadto oferta spędzania czasu wolnego integruje i aktywizuje reprezentantów wspólnoty lokalnej wokół konkretnych zainteresowań i przedsięwzięć.</i></p> <p><i>Wśród zadań z tej dziedziny znalazły się m.in. dotyczące bardziej efektywnego wykorzystania infrastruktury sportowej i rekreacyjnej, która w ostatnich latach powstała na terenie gminy – zarówno w kontekście nieodpłatnego udostępniania jej dzieciom i młodzieży w czasie pozaszkolnym, ale nade wszystko w kontekście ukierunkowywania i profesjonalizowania takich spontanicznych zajęć, poprzez instytucję animatora sportowego, który jest szeroko propagowany w ostatnim czasie przez konkursy ministerialne. Te same działania powinny być intensyfikowane również przez kluby i organizacje sportowe na zarządzanej przez nich infrastrukturze.</i></p> <p><i>Za ważne zadanie uznano dalsze prace w zakresie rozwoju i modernizacji istniejącej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej, szczególnie w odniesieniu do utrzymania tras rowerowych, pieszych i spacerowych, ale również boisk i innych obiektów. Pokrewnym zadaniem jest zagospodarowanie (przebudowa, rozbudowa, modernizacja i adaptacja) przestrzeni publicznej na cele społeczne (plac, skwery, parki, miejsca rekreacji i wypoczynku, itp.).</i></p> <p><i>Istotnym zadaniem wydaje się być także wdrożenie systemu zniżek dla osób niepełnosprawnych i starszych na ofertę realizowaną przez gminne jednostki lub systemu dofinansowania na ofertę zewnętrzną (np. kino).</i></p>	

Kluczowe zadania i projekty	Realizacja/koordynacja	Podmioty zaangażowane/partnerzy
5.1.1 Zapewnienie dzieciom i młodzieży szerszego dostępu do alternatywnych form spędzania czasu wolnego, m.in. poprzez zwiększenie liczby zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych przy wykorzystaniu istniejącej bazy lokalowej szkół oraz zaplecza sportowego gminy.	Szkoły i placówki oświatowe, Instytucje kultury	Urząd Miejski, Starostwo Powiatowe w Chrzanowie, Organizacje pozarządowe, Kluby i organizacje sportowe, Kościoły i związku wyznaniowe, Grupy harcerskie
5.1.2 Zwiększanie liczby instruktorów oraz lokalnych animatorów czasu wolnego na terenie całej gminy (w wybranych obiektach, np. w określonych godzinach, dostępny instruktor/trener/ animator prowadzący nieodpłatne zajęcia sportowe i rekreacyjne dostępne dla wszystkich zainteresowanych).	Urząd Miejski, Miejski Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji	Szkoły i placówki oświatowe, Instytucje kultury, Organizacje pozarządowe, Kluby i organizacje sportowe
5.1.3 Współpraca gminy z klubami i organizacjami sportowymi oraz pozarządowymi w zakresie organizacji bezpłatnych zajęć dla dzieci i młodzieży (np. kryteria premiujące w ramach otwartych konkursów ofert).	Urząd Miejski	Organizacje pozarządowe, Kluby i organizacje sportowe
5.1.4 Działania inwestycyjne poprawiające lokalną infrastrukturę czasu wolnego (kultura, sport i rekreacja), w szczególności na obszarach wiejskich.	Urząd Miejski	Miejski Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji oraz inne instytucje kultury, Organizacje pozarządowe, Kluby i organizacje sportowe, LGD
5.1.5 Zagospodarowanie (przebudowa, rozbudowa, modernizacja i adaptacja) przestrzeni publicznej na cele społeczne (place, skwery, parki, miejsca rekreacji i wypoczynku, itp.). Modernizacja istniejących i tworzenie nowych miejsc integracji społecznej.	Urząd Miejski	Miejski Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji oraz inne instytucje kultury, Organizacje pozarządowe, Kluby i organizacje sportowe, LGD
5.1.6 Gminny system zniżek (lub dofinansowań) na wydarzenia i ofertę kulturalno-rekreacyjno-sportową dla osób starszych i z niepełnosprawnościami.	Rada Miejska	Dystrybutorzy filmów

5.1.7	Inicjowanie i wspieranie projektów integracyjnych, kulturalno-rozrywkowych, artystycznych, rekreacyjno-sportowych i interdyscyplinarnych, szczególnie projektów realizowanych w przestrzeni publicznej.	Miejski Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji, Organizacje pozarządowe i grupy nieformalne	Urząd Miejski, Ośrodek Pomocy Społecznej i inne instytucje polityki społecznej, Szkoły i placówki oświatowe, Instytucje kultury, Kluby i organizacje sportowe, LGD, Media
5.1.8	Rozwój i utrzymanie infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej (trasy rowerowe, ścieżki spacerowe, szlaki turystyczne, itp.) oraz realizacja i wspieranie imprez (zawody, rajdy, wycieczki, pikniki międzypokoleniowe, itp.).	Urząd Miejski, Miejski Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji, PTTK, LGD	Starostwo Powiatowe w Chrzanowie, sąsiednie gminy, Szkoły i placówki oświatowe, Instytucje kultury, Organizacje pozarządowe, Kluby i organizacje sportowe, Kościoły i związki wyznaniowe, Media

5.2 Efektywna edukacja i wychowanie.

- Liczba miejsc w żłobkach i klubach dziecięcych dostosowanych do objęcia opieką najmłodszych dzieci posiadających orzeczenie o niepełnosprawności lub wymagających szczególnej opieki – dane żłobków i klubów dziecięcych działających na terenie gminy;
- Liczba uczniów realizujących kształcenie specjalne w placówkach edukacyjnych – dane szkół, przedszkoli i placówek oświatowych.

Strategia postępowania

Niniejszy cel operacyjnych zawiera zadania z dziedziny edukacji i wychowania, jednak głównie w tym zakresie, który jest ważny z punktu widzenia polityki społecznej i problemów społecznych na terenie gminy. Jednym z nich jest zapewnienie miejsc opieki w żłobkach lub klubach dziecięcych dostosowanych do objęcia opieką najmłodszych dzieci (0-3 lata) posiadających orzeczenie o niepełnosprawności lub wymagających szczególnej opieki. Placówki tego typu mogą być tworzone zarówno przez samorząd, jak i podmioty prywatne i pozarządowe.

Oprócz dzieci najmłodszych z niepełnosprawnościami lub wymagających szczególnej opieki, cel przewiduje kontynuację wsparcia dla dzieci i młodzieży szkolnej z podobnymi potrzebami. Chodzi głównie o organizację zgodnie z potrzebami oddziałów integracyjnych i specjalnych, odpowiednie wyposażenie placówek edukacyjnych w sprzęt przystosowany do specjalnych potrzeb dzieci z różnymi niepełnosprawnościami, pracę z rodzicami, itp.

Zwrócono również uwagę na wsparcie szkół w zakresie realizacji programów wychowawczo-profilaktycznych, w tym szczególnie w aspekcie zdrowia psychicznego (chodzi głównie o specjalistów z tego zakresu oraz wyposażenie placówek). Natomiast dla odpowiedniego wspierania rodzin w realizowaniu podstawowych funkcji wychowawczych oraz przeciwdziałania dysfunkcjom, należy optymalizować (zgodnie z potrzebami) dostęp do pedagogów i psychologów w placówkach edukacyjnych. Pierwszy kontakt i praca w placówkach edukacyjnych w tym zakresie pozwoli uniknąć wielu problemów społecznych w przyszłości.

W kontekście problemów społecznych, zwrócono również uwagę na doskonalenie systemu kształcenia zawodowego – chodzi o intensyfikację współpracy placówek edukacyjnych z sektorem pracodawców, ale również o współpracę pomiędzy poszczególnymi etapami kształcenia, tak aby w obiektywny sposób przedstawiać ofertę kształcenia zawodowego (i związane z nią perspektywy) – zarówno dla młodzieży, jak i rodziców. Działania te powinny być uzupełnione efektywną współpracą szkół, służb zatrudnienia i pracodawców, a jej rezultatem lokalny system doradztwa zawodowego i kształtowania kariery dla młodych ludzi, co w przyszłości pozwoli zminimalizować niewłaściwe wybory dalszej ścieżki edukacji lub wybranego zawodu.

Do ważnych zadań wciąż należy rozbudowa i unowocześnienie bazy oraz wyposażenie szkół i placówek oświatowych – zgodnie ze zmieniającymi się tendencjami w edukacji, reformą oświaty, zmianami demograficznymi, a także rozwojem nowych technologii.

	Kluczowe zadania i projekty	Realizacja/koordynacja	Podmioty zaangażowane/partnerzy
5.2.1	Zapewnienie miejsc opieki w żłobkach lub klubach dziecięcych dostosowanych do objęcia opieką najmłodszych dzieci posiadających orzeczenie o niepełnosprawności lub wymagających szczególnej opieki.	Urząd Miejski, Podmioty prywatne, Organizacje pozarządowe	Placówki ochrony zdrowia, Instytucje polityki społecznej

5.2.2	Wspieranie edukacji dzieci ze szczególnymi potrzebami edukacyjnymi – nauczyciele wspomagający, oddziały integracyjne i specjalne w miarę potrzeb, doposażenie placówek, współpraca międzyinstytucjonalna, praca z rodzicami dzieci.	Placówki edukacyjne	Urząd Miejski, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Organizacje pozarządowe
5.2.3	Wsparcie działalności szkół w zakresie realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego, w tym w aspekcie zdrowia psychicznego (specjaliści, doposażenie placówek itp.).	Urząd Miejski	Placówki edukacyjne, Placówki ochrony zdrowia, Organizacje pozarządowe
5.2.4	Rozbudowa i unowocześnienie bazy oraz doposażenie szkół i placówek oświatowych.	Urząd Miejski	Placówki edukacyjne
5.2.5	Zwiększenie dostępu do pedagogów i psychologów w placówkach edukacyjnych, związane z koniecznością wspierania rodzin w realizowaniu podstawowych funkcji wychowawczych oraz przeciwdziałania dysfunkcjom.	Urząd Miejski	Placówki edukacyjne, Instytucje polityki społecznej, Organizacje pozarządowe
5.2.6	Współpraca z powiatem chrzanowskim i środowiskiem biznesu na rzecz modernizacji i rozwoju oraz promocji kształcenia zawodowego (wzmocnienie relacji i współpracy szkół ze środowiskiem pracy).	Urząd Miejski, Placówki edukacyjne	Starostwo Powiatowe w Chrzanowie, Powiatowy Urząd Pracy, Placówki kształcenia zawodowego
5.2.7	Współpraca szkół i placówek oświatowych z terenu gminy z Powiatowym Urzędem Pracy i organizacjami przedsiębiorców w zakresie doradztwa zawodowego i kształtowania kariery zawodowej młodych ludzi.	Urząd Miejski, Placówki edukacyjne	Starostwo Powiatowe w Chrzanowie, Powiatowy Urząd Pracy, Placówki kształcenia zawodowego

5.3 Bezpieczeństwo, zdrowie i komfort życia mieszkańców.

- Saldo migracji na terenie gminy – dane Banku Danych Lokalnych GUS;
- Liczba źródeł ciepła wymienionych na ekologicznie w ramach programów gminnych – dane Urzędu Miejskiego w Chrzanowie;
- Liczba nowych mieszkań oddanych do użytku na terenie gminy - dane Banku Danych Lokalnych GUS;
- Liczba akcji prozdrowotnych i bezpłatnych badań profilaktycznych – dane placówek ochrony zdrowia;
- Liczba imprez gminnych propagujących i krzewiących wartości zdrowotne wśród mieszkańców – dane instytucji kultury i Urzędu Miejskiego w Chrzanowie.

Strategia postępowania

Niniejszy cel operacyjny skupia czynniki bezpośrednio wpływające na jakość życia, determinującą procesy demograficzne (jak np. migracje) i osadnicze. Do tych czynników należy m.in. oferta ochrony zdrowia, która jest jednocześnie ważnym obszarem polityki społecznej, choć wpływ samorządu gminnego na tę dziedzinę jest mocno ograniczony. W tym zakresie należy zwrócić uwagę na promocję zdrowia - upowszechnianie aktywnego stylu życia wśród różnych grup społecznych, czy też organizację wydarzeń propagujących i krzewiących wartości zdrowotne. Do tej kategorii należą działania dotyczące np. akcji prozdrowotnych i bezpłatnych badań profilaktycznych, które często placówki ochrony zdrowia realizują we współpracy z prywatnymi podmiotami z branży medycznej lub farmaceutycznej. Do czynników ochrony zdrowia należy także modernizacja i rozwój infrastruktury, wyposażenie placówek, doskonalenie kadry, wdrażanie nowoczesnych rozwiązań i technologii oraz wykorzystanie systemów elektronicznych – działania te koordynują placówki ochrony zdrowia.

Innym czynnikiem, niezmiernie ważnym na terenie Małopolski, warunkującym jakość życia, jest czystość powietrza atmosferycznego. W sytuacji bardzo dużego natężenia substancji szkodliwych w powietrzu, na terenie wielu małopolskich miast, zagadnienia związane z ograniczaniem niskiej emisji stają się kluczowe. W tej dziedzinie zaczyna funkcjonować coraz więcej programów pomocowych i finansowych. Zadania z tego zakresu należą głównie do właścicieli źródeł ciepła, jednak w gestii gminy jest m.in. opracowanie i wdrażanie kierunkowego Programu Ograniczenia Niskiej Emisji.

Ważnym czynnikiem dla jakości życia w Chrzanowie jest rozwój inwestycji mieszkaniowych, w tym oferujących tanie mieszkania. W połączeniu z rozwijającym się systemem zintegrowanej komunikacji w regionie (szybka kolej aglomeracyjna, parkingi typu Park&Ride, komunikacja autobusowa sprzęgnięta z kolejową, itp.) mogą one w najbliższej przyszłości wyhamować niekorzystne zjawiska demograficzne, jak ujemne saldo migracji. Zasiób mieszkań i dobre skomunikowanie z aglomeracjami krakowską i śląską, może zatrzymać odpływ ludzi młodych, emigrujących za pracą i edukacją do pobliskich miast. Zapewnienie szybkiego dojazdu (co już niedługo będzie realne dzięki regionalnemu projektowi szybkiej kolei aglomeracyjnej), ale również mieszkań (poprzez tworzenie oferty dla developerów) jest jednym z kluczowych warunków zatrzymania spadku liczby mieszkańców w gminie.

Ważnym w przypadku Chrzanowa zadaniem jest również rewitalizacja obszarów przemysłowych i zdegradowanych, co przysporzy wielu nowych atrakcyjnych przestrzeni publicznych. Ma w tym pomóc opracowany gminny program rewitalizacji oraz środki zewnętrzne pozyskiwane skutecznie przez miasto z przeznaczeniem na rewitalizację.

Kluczowe zadania i projekty	Realizacja/koordynacja	Podmioty zaangażowane/partnerzy
5.3.1 Promocja i upowszechnianie aktywnego, zdrowego stylu życia, w tym edukacja zdrowotna w szkołach i placówkach oświatowych, organizacja imprez, festynów, happeningów oraz konkursów, propagujących i krzewiących wartości zdrowotne wśród mieszkańców.	Szkoły i placówki oświatowe, Kluby i organizacje sportowe, Instytucje kultury, Organizacje pozarządowe	Urząd Miejski, Ośrodek Pomocy Społecznej i inne instytucje polityki społecznej, Placówki ochrony zdrowia
5.3.2 Promocja i wsparcie organizacji akcji prozdrowotnych, bezpłatnych badań profilaktycznych oraz konsultacji z lekarzami-specjalistami dla mieszkańców gminy.	Placówki ochrony zdrowia, Urząd Miejski, Starostwo Powiatowe w Chrzanowie	Kluby i organizacje sportowe, Instytucje kultury, Firmy medyczne i farmaceutyczne
5.3.3 Podnoszenie dostępności i jakości usług ochrony zdrowia, m.in. poprzez modernizację i rozwój infrastruktury, doposażenie placówek, doskonalenie kadry, wdrażanie nowoczesnych rozwiązań i technologii oraz wykorzystanie systemów elektronicznych.	Placówki ochrony zdrowia	Urząd Miejski, Powiat chrzanowski, Ośrodek Pomocy Społecznej i inne instytucje polityki społecznej, Organizacje pozarządowe
5.3.4 Opracowanie i wdrożenie Programu Ograniczenia Niskiej Emisji.	Urząd Miejski	Starostwo Powiatowe w Chrzanowie, Organizacje pozarządowe
5.3.5 Objęcie monitoringiem wizyjnym miejsc strategicznych i szczególnie zagrożonych na terenie gminy.	Urząd Miejski	Policja, OSP i PSP
5.3.6 Prospołeczna polityka mieszkaniowa m.in. poprzez tworzenie warunków dla rozwoju budownictwa wielorodzinnego (w tym taniego) oraz współpracę z developerami.	Urząd Miejski	Developerzy, Spółdzielnie mieszkaniowe
5.3.7 Współpraca w zakresie doskonalenia funkcjonowania systemu komunikacji publicznej oraz budowy systemu zintegrowanego.	Urząd Miejski	Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Starostwo Powiatowe w Chrzanowie, Zakład Komunalny Komunikacja Międzygminna, sąsiednie gminy

5.3.8	Rewitalizacja obszarów zdegradowanych, ich aktywizacja społeczno-gospodarcza i zagospodarowanie na różne potrzeby.	Urząd Miejski	Zarządcy gruntów i nieruchomości, Starostwo Powiatowe w Chrzanowie
-------	--	---------------	---

CEL	Proponowane mierniki realizacji celu:
<p>6.1 Profesjonalizacja i integracja działań w ramach pomocy społecznej.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba spotkań podmiotów działających w obszarze polityki społecznej – dane Ośrodka Polityki Społecznej w Chrzanowie; • Liczba osób, które wzięły udział w szkoleniach, warsztatach i kursach w ramach doskonalenia kadr polityki społecznej – dane Ośrodka Polityki Społecznej w Chrzanowie i innych instytucji polityki społecznej.
<p>Strategia postępowania</p> <p><i>Nowe wyzwania w ramach polityki społecznej wymagają ciągłej profesjonalizacji oraz silniejszej integracji działań realizowanych przez różne organizacje i instytucje. By zapewnić skuteczny system zapobiegania i rozwiązywania problemów społecznych, konieczna jest współpraca różnorodnych podmiotów polityki społecznej, rynku pracy i zatrudnienia, organizacji pozarządowych i innych, a także racjonalny i adekwatny do zdiagnozowanych potrzeb oraz zmian struktury społecznej system wsparcia osób oraz rodzin.</i></p> <p><i>Strategia postępowania obejmuje zarówno działania infrastrukturalne, jak również kierunki interwencji o charakterze miękkim i działania doskonalące, dedykowane grupom działającym w obszarze polityki społecznej.</i></p> <p><i>Kluczowymi dla efektywnego działania systemu będą: systematyczna diagnoza i monitoring istniejących problemów społecznych (gromadzenie informacji, analizy, badania, ekspertyzy itp.), sprawny system wymiany i analizy informacji oraz szybkiej diagnozy i reagowania, w tym m.in. ścisła współpraca instytucji pomocy społecznej ze żłobkami, przedszkolami, szkołami i innymi instytucjami w zakresie identyfikacji zagrożeń i dysfunkcji oraz podejmowania interwencji, ujednoczenie standardów działania przez Ośrodek Pomocy Społecznej i inne instytucje działające w zakresie programów, m.in. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, wsparcia rodzin, profilaktyki i przeciwdziałania uzależnieniom. Aby sprostać nowym wyzwaniom, wdrożony zostanie ponadto system doskonalenia kadr lokalnej polityki społecznej - szkolenia, warsztaty, kursy, studia podyplomowe itp. Jako, iż współcześnie jedną z dominujących form reagowania pozostaje działalność projektowa, zaplanowano również podniesienie kompetencji pracowników w zakresie opracowywania i realizacji projektów, w szczególności współfinansowanych ze źródeł zewnętrznych (co pozwoli na ewentualne poszerzenie jakości i zakresu udzielanej pomocy, bez angażowania większych środków z budżetu gminy, które są ograniczone).</i></p> <p><i>Jak wykazano w ramach diagnozy oraz dyskusji strategicznych, istotnym problemem pozostaje niewystarczająca, nieefektywna informacja na temat dostępnej na terenie gminy oferty podmiotów (publicznych, prywatnych i pozarządowych) działających w obszarze polityki społecznej, adresowanej do różnorodnych grup mieszkańców. W ramach doskonalenia systemu informacyjnego o możliwościach udzielania pomocy społecznej i wsparcia mieszkańców gminy rekomendowanym jest m.in. utworzenie gminnego punktu informacji społecznej (miejsce, gdzie można uzyskać kompleksową informację na temat oferty), publikowanie broszur i biuletynów informacyjnych, zamieszczanie informacji w Internecie, w tym w mediach społecznościowych, organizowanie spotkań informacyjnych, wykorzystywanie niestandardowych kanałów informacji, jak ogłoszenia parafialne, stała współpraca z mediami lokalnymi, utworzenie wspólnej sieci dystrybucji, w tym przy uwzględnieniu dotarcia z informacją do takich miejsc, jak przedszkola, szkoły i placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia, instytucje kultury, zakłady pracy itp.</i></p>	

Kluczowe zadania i projekty	Realizacja/koordynacja	Podmioty zaangażowane/partnerzy
<p>6.1.1 Doskonalenie systemu wymiany i analizowania informacji oraz szybkiego reagowania pomiędzy podmiotami działającymi w obszarze polityki społecznej (spotkania cykliczne, system wymiany wiedzy i informacji, zintegrowana diagnoza i reakcja itp.).</p>	<p>Ośrodek Pomocy Społecznej</p>	<p>Instytucje polityki społecznej, Żłobki, przedszkola, szkoły i placówki oświatowe, Instytucje kultury, Organizacje pozarządowe, Kościoły i związki wyznaniowe, Policja, sądy, prokuratura, Placówki ochrony zdrowia, Zespół Interdyscyplinarny i grupy robocze</p>
<p>6.1.2 Systematyczne wzmacnianie kadr Ośrodka Pomocy Społecznej oraz innych instytucji polityki społecznej poprzez doskonalenie (np. szkolenia, warsztaty, kursy, studia podyplomowe itp.). Utrzymanie odpowiedniej liczby pracowników socjalnych i asystentów rodzin.</p>	<p>Ośrodek Pomocy Społecznej</p>	<p>Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Urząd Miejski, Ośrodki szkoleniowo-doradcze, Organizacje pozarządowe</p>
<p>6.1.3 Poprawa warunków lokalowych Ośrodka Pomocy Społecznej w Chrzanowie.</p>	<p>Ośrodek Pomocy Społecznej</p>	<p>Urząd Miejski</p>
<p>6.1.4 Doskonalenie systemu informacyjnego o możliwościach udzielania pomocy społecznej i wsparcia mieszkańców gminy.</p>	<p>Urząd Miejski</p>	<p>Instytucje polityki społecznej, Żłobki, przedszkola, szkoły i placówki oświatowe, Instytucje kultury, Organizacje pozarządowe, Kościoły i związki wyznaniowe, Placówki ochrony zdrowia, Zakłady pracy, Media lokalne</p>

CEL	Proponowane mierniki realizacji celu:
<p>6.2 Rozwój aktywności obywatelskiej i społecznej</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba organizacji pozarządowych realizujących zadania z zakresu polityki społecznej na terenie gminy, przy wsparciu środków publicznych – dane Urzędu Miejskiego w Chrzanowie oraz Ośrodka Pomocy Społecznej w Chrzanowie; • Suma środków publicznych przeznaczonych na realizację przez organizacje pozarządowe zadań z zakresu polityki społecznej na terenie gminy (w ramach otwartych konkursów ofert) – dane Urzędu Miejskiego w Chrzanowie oraz Ośrodka Pomocy Społecznej w Chrzanowie; • Liczba wolontariuszy współpracujących z instytucjami i organizacjami na terenie gminy – dane organizacji pozarządowych, szkół i placówek oświatowych oraz kościołów i związków wyznaniowych.
<p>Strategia postępowania</p> <p><i>Jeden z niewykorzystanych jeszcze w pełni potencjałów gminy Chrzanów stanowi aktywność obywatelska i społeczna. Szersze włączenie osób oraz organizacji w system przeciwdziałania i rozwiązywania problemów powinno sprzyjać zwiększeniu skuteczności i efektywności działań w ramach polityki społecznej. Aby tak się stało, konieczne są: otwartość i odpowiednie przygotowanie do współpracy potencjalnych partnerów, animacja i wzmacnianie organizacji pozarządowych oraz skuteczny system delegowania na nie realizacji części zadań z zakresu pomocy społecznej.</i></p> <p><i>Dla spełnienia tych warunków, zaplanowano m.in. doskonalenie kadr samorządowych i pozarządowych pod kątem współpracy międzysektorowej (nowe kompetencje i umiejętności). W odpowiedzi na potrzeby, problemy, deficyty oraz bariery rozwoju trzeciego sektora, założono zwiększenie wykorzystania zasobów instytucji publicznych dla rozwijania aktywności obywatelskiej (zasoby fizyczne i ludzkie bibliotek, szkół, domów kultury, obiektów sportowych itp.), a także wdrożenie systemu wsparcia merytorycznego, organizacyjnego, finansowego (również wspieranie organizacji pozarządowych w zakresie pozyskiwania grantów i dotacji, środków finansowych z innych źródeł niż samorządowe) i prawno-księgowego organizacji pozarządowych oraz innych form inicjatyw społecznych, w szczególności działających w zakresie polityki społecznej. Konieczne jest ciągłe rozwijanie oraz upowszechnianie nowych form i narzędzi współpracy międzysektorowej o charakterze finansowym i niefinansowym oraz wsparcie i promocja innowacyjności w obszarze usług publicznych. Współpraca powinna z biegiem czasu przyjmować formy bardziej długofalowe niż np. realizacja pojedynczych, krótkookresowych projektów. Powyższe dotyczy także aktywności w zakresie promowania idei wolontariatu i pozyskiwania wolontariuszy do współpracy w realizowaniu zadań dotyczących rozwiązywania problemów społecznych.</i></p>	

Kluczowe zadania i projekty	Realizacja/koordynacja	Podmioty zaangażowane/partnerzy
6.2.1 Wsparcie merytoryczne, organizacyjne, lokalowe, finansowe i prawno-księgowe, organizacji pozarządowych oraz innych form inicjatyw społecznych, w szczególności działających w zakresie polityki społecznej.	Urząd Miejski, Instytucje publiczne	Ośrodek Pomocy Społecznej i inne instytucje polityki społecznej, Organizacje pozarządowe, Kościoły i związki wyznaniowe, Kluby i organizacje sportowe
6.2.2 Powierzenie i wspieranie realizacji zadań publicznych organizacjom pozarządowym.	Urząd Miejski, Instytucje publiczne	Ośrodek Pomocy Społecznej i inne instytucje polityki społecznej, Organizacje pozarządowe, Kościoły i związki wyznaniowe, Kluby i organizacje sportowe
6.2.3 Rozwój i promocja wolontariatu oraz zaangażowania społecznego na terenie gminy.	Organizacje pozarządowe, Kościoły i związki wyznaniowe, Kluby i organizacje sportowe, Szkoły i placówki oświatowe	Ośrodek Pomocy Społecznej i inne instytucje polityki społecznej, Urząd Miejski, Instytucje kultury i inne publiczne